

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/5193
32.11.12

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-199/2132/4390
Konu : Yazılı soru önergesi

25.06 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-56561 sayılı yazı,
b) 10/04/2012 tarihli ve 1484/3088 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5193 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-199/2130/4379
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2012

Sayın Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5193 Esas Nolu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 09/06/1932 tarihli 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun, "Borçlunun ödeme şartını ihlâli halinde ceza" başlıklı 340. maddesinin ilk halinde, "Taksitle ödeme" kenar başlıklı 111. maddesinde düzenlenen,

"Borçlu alacaklının satış talebinden evvel borcunu muntazam taksitlerle ödemeği taahhüt eder ve birinci taksiti de derhal verirse icra muamelesi durur.

Şukadar ki borçlunun kafi miktar malı haczedilmiş bulunması ve her taksitin borcun dörtte biri miktarından aşağı olmaması ve nihayet aydan aya verilmesi ve müddetin üç aydan fazla olmaması şarttır.

Borçlu ile alacaklının borcun taksitlendirilmesi için icra dairesinde yapacakları sözleşme veya sözleşmelerin devamı süresince 106 ve 150/e maddelerindeki süreler işlemez. Ancak bu sözleşme veya sözleşmelerin toplam süresinin on yılı aşması hâlinde, aştığı tarihten itibaren süreler kaldığı yerden işlemeye başlar.

Taksitlerden biri zamanında verilmezse icra muamelesi ve süreler kaldığı yerden devam eder.",

hükmü mucibince veya alacaklının muvafakatı ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlâl eden borçlunun, bu yüzden zarara uğrayan alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılacağı düzenlenmiştir.

31/05/2005 tarihli 5358 sayılı İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 340. madde "111 inci madde mucibince veya alacaklının muvafakatı ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçlunun, alacaklının şikâyeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başladıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi üç ayı geçemez." şeklinde değiştirilmiştir.

II- a) Yargıtay Ceza Genel Kurulu 14/11/2006 tarihli, 2006/16-220 Esas ve 2006/231 Karar sayılı Kararında,

"Gerek disiplin hapsi gerekse hapsen tazyik yaptırımı tayin edilen kararlar, CMY.nın 223. maddesinde belirtilen "hüküm" niteliğinde değildirler ve bunlar hakkında hükümler için öngörülen yargılama kuralları uygulanamaz. Hapsen tazyik yaptırımında amaç, bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak olduğundan, alt sınırdan belli bir ceza belirlenmesi gerekmekte, yükümlülük yerine getirilene kadar ve en çok 3 ay süreyle

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

kişinin yükümlülüğüne uygun davranması için zorlanması söz konusu olmaktadır... Kişi kendisine terettüp eden yükümlülüğün gereğini yerine getirmeye zorlanmak amacıyla ancak belli bir süreye kadar hürriyetinden yoksun bırakılabilecektir. Bu sürenin dolması halinde; kişi, yükümlülüğün gereğini yerine getirmemiş olsa bile, hürriyetinden yoksun bırakılmasına ilişkin yaptırım uygulamasına son verilerek, serbest bırakılacaktır. Bu nedenle, söz konusu disiplin hapsine, Kanunda tazyik hapsi denmiştir.”;

b) Yargıtay 16. Hukuk Dairesi 21/03/2007 tarihli, 2007/632 Esas ve 2007/832 Karar sayılı Kararında,

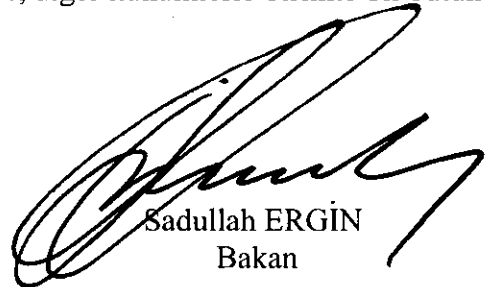
"İcra ve İflas Kanunu'nun 337, 338/2, 339, 340, 341, 343 ve 344. maddelerindeki eylemler kabahat olarak düzenlenip disiplin hapsi veya tazyik hapsi şeklinde yaptırımlara bağlanmış, 331, 332, 333, 333/a, 334, 335, 336, 337/a, 338/1, 342, 345/a, 345/b maddelerindeki eylemler ise suç olarak düzenlenip, hapis cezası veya adli para cezası biçiminde yaptırımlara bağlanmıştır. Aynı tarihte yürürlüğe giren 5271 sayılı CMK'nun "Tanımlar" başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrasının (L) bendinde disiplin hapsinin tanımı; "kısmi bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, ön ödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartlı salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adli sicil kayıtlarına geçirilemeyen hapsi ifade eder" şeklinde yapılmıştır. Disiplin hapsi için yapılan bu tanım, hapsen tazyik yaptırımını da kapsar niteliktedir. Bu tanım nazara alındığında, hapsen tazyik yaptırımı 5237 sayılı TCY'da düzenlenen yaptırımlardan farklı niteliktedir."; "Anılan hükümler gözetildiğinde, gerek disiplin hapsi gerekse hapsen tazyik yaptırımı tayin edilen kararlar, CMY'nın 223. maddesinde belirtilen "hüküm" niteliğinde değildirler ve bunlar hakkında hükümler için öngörülen yargılama kuralları uygulanamaz." şeklinde yapılan değerlendirmeden de anlaşılacağı üzere, İcra ve İflas Kanununda müeyyidesi disiplin hapsi ve tazyik hapsi olarak saptanan eylemlerin kabahat olduğu belirtilmiştir."

İçtihadına karar vermiştir.

III- Taslağı Bakanlığımızca hazırlanan ve Başbakanlık tarafından kanunlaşması sağlanmak üzere 30/01/2012 tarihli ve 464/544 sayılı yazıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilen "Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun Tasarısı"nda, İcra ve İflas Kanununun borçlunun ödeme şartını ihlalini düzenleyen hükümlerinde herhangi bir değişiklik öngörülmemektedir.

Ancak, Bakanlığımızca, yürürlükteki İcra ve İflas Kanununun yerini almak üzere, Dünyada ve Ülkemizde yaşanan sosyal, ekonomik, teknolojik gelişmelere uygun ve günümüz ihtiyaçlarına cevap veren, modern bir icra ve iflas sisteminin kurulması ve yeni bir Kanun Tasarısı taslağı hazırlanması amacıyla Bilim Komisyonu oluşturulması yönünde çalışmalar devam etmekte olup, İcra ve İflas Kanununun 340. maddesinde düzenlenen müesseseye ilişkin değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin hususlar, diğer hükümlerle birlikte bir bütün olarak Bilim Komisyonunca değerlendirilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan